

EL TEMPS A LES ILLES BALEARS DURANT L'ANY 2008

Per José Antonio GUIJARRO

Delegació de l'Agència Estatal de Meteorologia a les Illes Balears

Els primers quatre mesos de l'any varen ser secs i càlids, amb temperatures mensuals mitjanes 1 o 1,5°C per damunt del normal. A partir del mes de maig les temperatures es varen normalitzar, per acabar sent d'1 a 1,5°C més fredes del normal el novembre i el desembre. Les pluges també varen ser molt abundants els mesos de maig, novembre i desembre, mentre que varen ser inferiors al normal l'agost i el setembre.

El 3 de **gener**, un temporal de llebeig va provocar retards i cancel·lacions de trajectes marítims. El dia 7 vàrem caure sota el domini d'un anticicló que va produir moltes boires al matí. Les altes pressions varen continuar fins al dia 10. Després es varen alternar dies de bon temps amb d'altres més nuvolosos, fins que dia 16 un temporal de ponent amb ràfegues de 90 km/h a l'aeroport d'Eivissa va tornar a alterar les comunicacions marítimes. Després varen aparèixer les típiques calmes de gener, amb un potent anticicló que va produir boires, sobretot el dia 21.

El **febrer** va començar bastant tranquil, fins que el dia 14 un llevant amb ràfegues màximes de 50 a 55 km/h a Eivissa va tornar a produir problemes a la mar. Del 18 al 20 hi varen haver pluges generalitzades, i després va predominar el bon temps, amb freqüents boires, sobretot el dia 3 de març, en què varen provocar retards al tràfic aeri.

El 4 de **març** es va iniciar una important entrada d'aire fred del nord:

les temperatures varen davallar considerablement, hi varen haver pluges fins al dia 9, amb tempestes, calabruix, i neu a la muntanya. Les ratxes de vent varen arribar a 109 km/h a Menorca, 128 al far de Capdepera i 78 a Eivissa. El dia 14, amb domini anticiclònic, la boira va provocar retards i cancel·lacions de vols a l'aeroport de Palma. Del 22 al 24 va tornar a entrar vent molt fred del nord, amb ràfegues de fins a 89 km/h a Eivissa i de 70 a 80 km/h a la resta. Les precipitacions (fins a 49 mm a Lluc) varen ser de neu per damunt dels 800 m. Les tempestes amb ratxes de vent fort del nord-oest es varen repetir el dia 26 (81 km/h a Palma), per la qual cosa es van haver de desviar a Menorca i Eivissa alguns vols destinats a Mallorca. El mes va acabar amb més pluges (47 mm a Lluc el dia 30) per un nou front fred procedent del nord-oest.

L'**abril** va començar amb temps assolellat fins que, de l'11 al 14, un solc de baixes pressions va produir pluges bastant generals, sovint acompanyades de tempesta. Del 18 al 20 una profunda depressió al golf de Biscaia va donar vents forts de llebeig a les Balears (97 km/h de ratxa a Portocolom), i més endavant, el pas d'un front fred de ponent va donar pluges el dia 28.

El mes de **maig** també va començar amb bon temps, per la influència de les altes pressions, fins que el dia 8 una pertorbació procedent de l'oest, combinada amb vents de xaloc als nivells baixos de

l'atmosfera, va iniciar un temporal de pluges que va durar fins al dia 13. Les quantitats de precipitació més importants es varen donar el dia 9, amb un màxim de 152 mm a Lluç i quantitats superiors a 100 mm a gran part de la serra de Tramuntana. Es varen produir algunes inundacions i talls de carretera. El dia 14 ja no va ploure, però al dia següent les precipitacions varen tornar a caure a les Pitiüses en petites quantitats, que després es varen estendre a la resta de Balears, i es van intensificar considerablement els dies 18 (97 mm a Lluçmajor) i 19 (64 mm a Pollença), en què es repetiren les inundacions i els talls de carretera. Els dies 25 i 26 es varen produir rissagues als ports de Sóller i Ciutadella. Els totals de precipitació d'aquest mes varen ser rècord a la majoria d'observatoris de Balears, i les tempestes varen ser també molt freqüents.

Els onze primers dies del mes de **juny** varen continuar les precipitacions abundants, que varen ser especialment intenses el dia 11 (68 mm a Esporles) i varen provocar inundacions a Palma. El dia 2, una mànega marina va tocar terra a la Costa dels Pins (Mallorca) i va produir destrosses a un bar de la platja. El dia 23 hi va haver un notable augment de la temperatura i vàrem entrar de cop a ple estiu.

El mes de **juliol** va ser bastant normal, amb la calor pròpia de l'estiu. A mitjan mes es varen donar algunes tempestes aïllades: 19 mm a Biniaraix el dia 14 i 32 mm a Mortitx el 17 varen ser les precipitacions més importants. El dia 21 les temperatures varen davallar per una entrada d'aire fred del nord, amb ratxes de vent de més de 50 km/h, però després varen tornar a pujar i els últims dies varen ser els més calorosos del mes.

A l'**agost** va continuar la calor de finals de juliol, i el dia 6 es va enregis-

trar la màxima temperatura de l'any: 41,6°C, a Muro. Després va continuar el bon temps, fins que la matinada del dia 15 un front fred del nord-oest va produir tempestes amb ruixats de certa importància (80 mm a Esporles) i ratxes de vent de 60 a 75 km/h que varen provocar incidents a Mallorca i varen afectar la navegació. Els dies 22, 23 i 31 també hi varen haver algunes tempestes aïllades, però d'escassa importància.

Les tempestes varen continuar l'1 de **setembre**, i a la matinada es varen ocasionar alguns incendis forestals a la serra de Tramuntana. A la tarda les tempestes es varen intensificar a la badia de Palma, i alguns ruixats intensos (26 mm a la platja de Palma) varen produir algunes inundacions a Palma i Lluçmajor. El temps d'aquests primers dies de mes va ser xafogós, i el dia 4 hi va haver una petita rissaga al port de Ciutadella. Entre els dies 8 i 10 una entrada d'aire africà va augmentar la sensació de xafogor i les mínimes nocturnes varen ser molt altes (26,6°C a Palma el dia 10). La situació va canviar el dia 12, quan el vent va girar a nord (amb ratxes de 98 km/h a l'aeroport de Menorca i 99 km/h al far de Capdepera) i l'aire fred va fer que es desenvolupassin fortes tempestes que varen ocasionar inundacions a diferents indrets (66 mm a Maó). El dia 13 va tornar a ploure i, després d'un breu parèntesi, els dies 22 a 25 una depressió va inestabilitzar l'atmosfera i es varen repetir les tempestes i els ruixats abundants (83 mm a Establiments, el dia 22; 50 a Mortitx, el 23; 22 a Pollença, el 24; 36 a Calvià, el 25).

El 3 d'**octubre** una altra entrada d'aire fred del nord va produir intenses pluges (36 mm a Andratx) acompanyades de tempesta i fortes ràfegues de vent (63 km/h a l'aeroport de Menorca i a Palma) que varen fer caure arbres a

Mallorca i Menorca. Els dies 8 i 9 un solc de baixes pressions en altura es va convertir en depressió i va ocasionar tempestes (71 mm a Lloseta) i cancel·lacions de serveis marítims pel vent de lleuant que bufava amb ratxes de 75 km/h. Els 15, 16 i 18 es varen donar algunes tempestes amb precipitacions, però va ser a la darrera desena del mes quan es varen generalitzar. Les més fortes varen tenir lloc el dia 22, amb inundacions a Palma, Calvià i Marratxí (116 mm al municipi de Pollença va ser el màxim enregistrat aquest dia). Però la pluja més abundant va ser la del dia 24, en què s'enregistraren més de 100 mm a molts observatoris d'Escorca, amb un màxim de 230 mm. El 28 també va ploure intensament (105 mm a Escorca), i es varen produir esllavissades a la zona d'Andratx. Per últim, el dia 29 una pertorbació mesociclònica va provocar vents molt forts al nord-oest de Mallorca (135 km/h a sa Dragonera i 105 a l'aeroport de Palma), i un home va morir a Sant Elm quan intentava rescatar la seva barca, que havia quedat a la deriva. Un centenar d'embarcacions es varen veure afectades a tota la zona d'Andratx, i el vent va tombar també nombrosos arbres a la zona de Palma i a la serra de Tramuntana en la seva trajectòria cap al nord-est. També varen caure les primeres precipitacions de neu als cims més alts.

Al mes de **novembre** les pluges varen continuar sent habituals. El dia 2 acompanyades de fort vent del sud-oest (amb ratxes de fins a 95 km/h a l'aeroport d'Eivissa) que va provocar el tancament del port de Palma i danys a nombroses embarcacions, arbres i habitatges. El dia 5 una tempesta va donar intenses precipitacions a Mallorca a la matinada, principalment a la zona de Palma i Calvià, amb algunes inundacions. El dia 13 va nevar als cims més

alts de la serra, i el port de Maó va tancar dos dies pels forts vents de tramuntana (79 km/h de ratxa al far de Capdepera). Les precipitacions acompanyades de tempesta varen continuar sovintejant, i el dia 24 es varen veure 5 mànegues marines a la badia de Palma. El 25 una nevada generalitzada per damunt de 700 m va ocasionar el tall de diverses carreteres, les temperatures varen davallar entre 5 i 8°C, i es varen produir inundacions a la zona de Muro. El dia 27 va ser molt plujós a la serra (208 mm a Fornalutx), i es varen provocar esllavissades a l'àrea de Sóller. El 28 va nevar per damunt de 1000 m, i el 29, a més de ploure fins a 109 mm al port de Pollença i produir-se algunes inundacions, el fort vent de llebeig va obligar a tancar el port de Palma i va tombar molts d'arbres (ratxes de 91 km/h a l'aeroport d'Eivissa, 81 al de Palma, i 80 al de Menorca).

Els primers dies de **desembre** el temps va ser variable, amb algunes precipitacions, fins que el dia 9 una tempesta va descarregar 71 mm a Ciutadella. Va seguir un fort descens de les temperatures, amb neu a la serra de Tramuntana, per damunt de 400 a 500 m el dia 11, en què les pluges varen ocasionar esllavissades a cala Llamp. El dia 14 hi varen haver tempestes amb abundant calabruix a Mallorca, principalment a la serra, i al dia següent va tornar a nevar per damunt de 300 m, i les abundants pluges (276 mm a Lluc) varen produir inundacions, desbordaments de torrents, talls de carretera i altres incidents. Les pluges també degueren influir el dia 16 en l'esfondrament parcial d'un hotel de Capdepera que estava en rehabilitació, a causa del qual varen morir quatre obrers. Després d'unes jornades de bon temps, va tornar a ploure els dies de Nadal: 43 mm a Deià, el dia 26, va ser la precipitació més important per acomiadar l'any.

TEMPERATURA (°C): Mitjana mensual, màxima i mínima mensual/data, comparada amb la mitjana del període 1986-2008 amb 22 anys per s'Albufera de Mallorca; 1971-2008 amb 38 anys per l'aeroport de Menorca; 1952-2008 amb 48 anys per l'aeroport d'Eivissa i l'estació del port de la Savina (Formentera) que deixà de ser operativa a principis d'any 2008.

Mesos:	GEN	FEB	MAR	ABR	MAI	JUN	JUL	AGO	SET	OCT	NOV	DES	Anual
S'Albufera de Mallorca:													
Mitjana 2008:	11.3	10.7	12.8	15.6	18.0	21.4	25.2	25.7	22.5	18.7	13.2	10.1	17.1
Màx./mensual	21.0	22.0	25.0	26.0	29.0	32.0	38.0	41.5	36.0	27.0	24.0	20.0	41.5
Mínima/mensual	1.0	1.5	2.0	5.0	8.0	11.0	16.0	11.0	11.0	7.0	4.5	2.0	1.0
Mitjana 86-08:	10.4	10.9	12.8	14.9	18.2	22.0	24.8	25.5	22.4	19.0	14.4	11.5	17.2
Aeroport de Menorca:													
Mitjana 2008:	11.9	11.6	11.8	14.7	17.8	21.1	24.2	24.9	21.8	19.1	13.5	10.5	16.9
Màx./mensual	18.3	17.6	18.8	23.2	24.1	31.0	32.3	33.2	31.2	25.1	22.4	18.4	33.2
Mínima/mensual	3.7	4.1	2.2	6.0	11.1	13.3	16.3	15.7	8.9	9.0	5.7	2.7	2.2
Mitjana 71-08:	10.8	10.8	12.1	13.9	17.4	21.4	24.5	25.1	22.4	18.9	14.5	12.0	17.0
Aeroport d'Eivissa:													
Mitjana 2008:	12.3	12.9	13.9	16.1	18.4	21.8	25.7	25.8	23.6	19.9	13.7	10.8	17.9
Màx./mensual	19.4	19.6	23.5	24.3	25.8	30.6	33.6	31.6	32.0	25.7	21.1	19.2	33.6
Mínima/mensual	2.4	5.2	3.8	7.0	10.7	13.9	20.3	17.2	14.4	9.7	7.1	3.5	2.4
Mitjana 52-08:	11.9	12.1	13.3	15.1	18.3	22.1	25.1	25.8	23.6	19.9	15.6	12.9	18.0
Port de la Savina, Formentera:													
Mitjana 2008:	No disponibles												
Màx./mensual	No disponibles												
Mínima/mensual	No disponibles												
Mitjana	No disponibles												

PRECIPITACIONS (mm): totals mensuals comparats amb la mitjana del període 1986-2008 amb 23 anys per s'Albufera de Mallorca; 1971-2008 amb 38 anys per a l'aeroport de Menorca; 1952-2008 amb 57 anys per a l'aeroport d'Eivissa; i canvi d'estació a Formentera, l'anterior estació B982 estava al port de la Savina i va deixar de ser operativa a principis d'any i ha estat substituïda per la nova B988 Can Vicenç d'en Xumeu (la Mola) pel que no estan disponibles les dades de mitjana d'anys anteriors.

Mesos:	GEN	FEB	MAR	ABR	MAI	JUN	JUL	AGO	SET	OCT	NOV	DES	Anual
--------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-------

S'Albufera de Mallorca:

2008:	20.0	6.6	55.0	12.0	142.0	46.2	2.6	9.3	67.6	174.8	180.4	179.1	895.6
Mitjana 86-08:	54.1	45.7	34.2	41.0	43.3	16.5	17.4	29.8	61.6	102.9	93.1	75.2	614.8

Aeroport de Menorca:

2008:	32.8	10.7	108.2	13.7	98.8	43.4	0.4	1.2	95.2	103.1	155.5	80.8	743.8
Mitjana 71-08:	57.5	53.0	44.5	46.7	34.7	15.2	4.3	23.9	57.9	84.1	86.4	68.7	576.9

Aeroport d'Eivissa:

2008:	13.5	14.8	12.0	2.1	50.6	29.6	2.7	0.0	37.8	41.1	79.4	80.2	363.8
Mitjana 52-08:	39.0	29.5	30.7	31.8	23.8	15.4	5.6	20.3	47.9	64.8	56.5	53.8	419.1

Can Vicens d'en Xumeu (la Mola), Formentera:

2008:	-	-	-	-	-	9.0	14.1	0.0	47.6	47.8	104.3	132.5	-
Mitjana:	No disponible												

METEORS: Dies pluja, dies neu, dies calabruix (CAL), dies tempesta (TEM), dies boira (BOI), durant l'any 2008

Mesos:	GEN	FEB	MAR	ABR	MAI	JUN	JUL	AGO	SET	OCT	NOV	DES	Anual
--------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-------

S'Albufera de Mallorca:

PLUJA/NEU	10/0	6/0	8/0	7/0	17/0	12/0	2/0	3/0	8/0	12/0	19/0	12/0	116/0
CAL/TEM/BOI	0/0/4	0/0/3	0/1/1	0/1/0	0/0/0	0/4/0	0/0/0	0/0/0	0/0/0	0/1/4	0/3/2	1/3/2	
	1/13/16												

Aeroport de Menorca:

PLUJA/NEU	8/0	8/0	14/0	8/0	15/0	6/0	1/0	2/0	11/0	19/0	22/0	17/0	131/0
CAL/TEM/BOI	0/1/4	0/0/3	0/3/5	0/1/1	0/1/5	0/2/1	0/0/0	0/2/0	0/3/1	0/6/0	0/6/2	1/1/0	
	1/26/22												

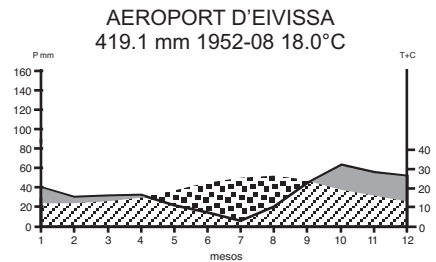
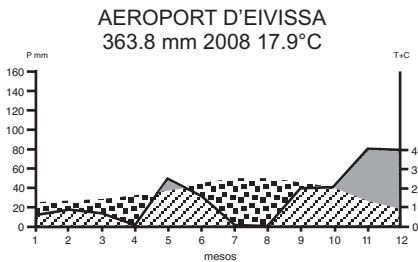
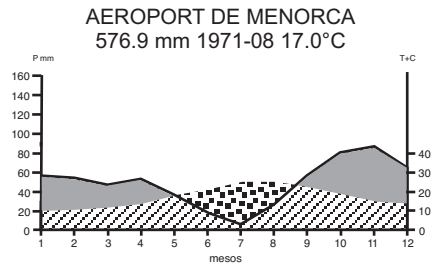
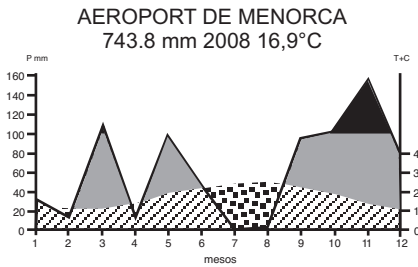
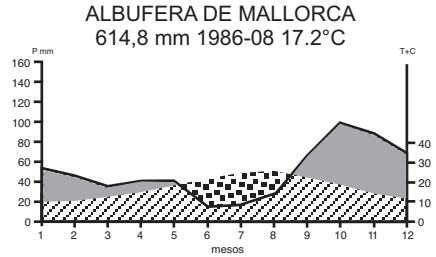
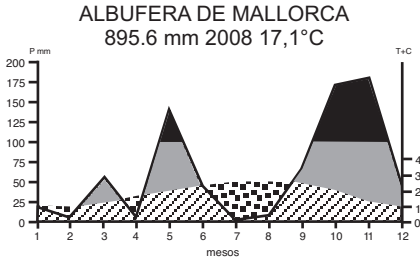
Aeroport d'Eivissa:

PLUJA/NEU	10/0	10/0	7/0	5/0	15/0	7/0	3/0	0/0	7/0	12/0	20/0	14/0	110/0
CAL/TEM/BOI	0/0/4	0/0/0	0/2/2	0/0/0	0/1/0	0/1/0	0/0/0	0/0/0	0/1/0	0/0/0	0/3/0	0/2/0	0/10/6

Can Vicens d'en Xumeu (la Mola), Formentera:

PLUJA/NEU	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	2/0	3/0	0/0	5/0	6/0	8/0	8/0	-/-
CAL/TEM/BOI	-/-/-	-/-/-	-/-/-	-/-/-	-/-/-	0/0/0	0/3/0	0/0/0	0/3/0	0/2/0	0/4/0	0/2/0	-/-/-

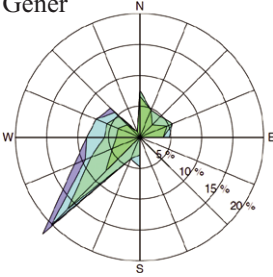
MODELS DE BALANÇ HÍDRIC: Un element comú a tots els indrets de les Illes és l'aridesa estival. La coincidència, a l'estiu, de les altes temperatures i la manca de precipitació provoca un dèficit hídric, moment crític per al desenvolupament de la vegetació.

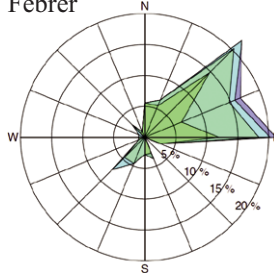
ELS VENTS. Roses de vent de l'estació de l'aeroport de Son Sant Joan, Palma, mesurat a 10 metres d'alçada a les 00, 07, 13, 18 hores UTC. S'indiquen les freqüències en tants per mil de direcció i velocitat del vent, i velocitat mitjana (Km/h) per direccions, durant l'any 2008.

■ 0-10 ■ 10-20 ■ 20-30 ■ 30-40 ■ 40-50 ■ 50-60 ■ 60-70

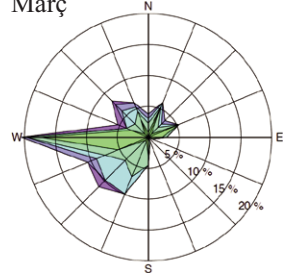
Gener

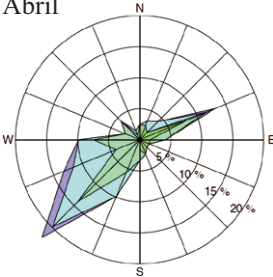
Febrer

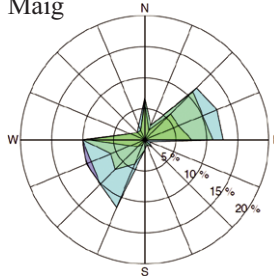
Març

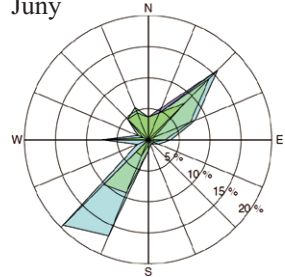
Abril

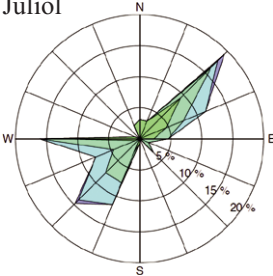
Maig

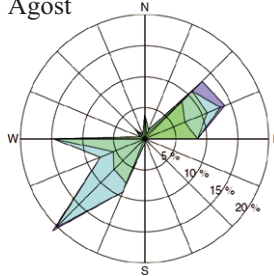
Juny

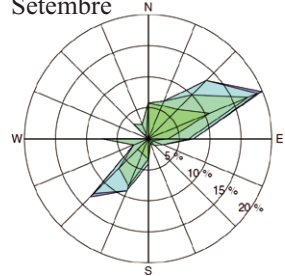
Juliol

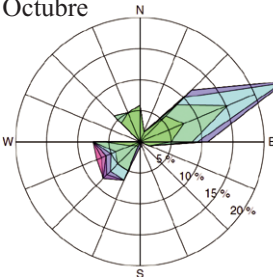
Agost

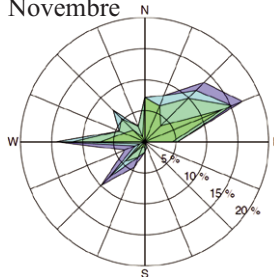
Setembre

Octubre

Novembre

Desembre

